KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2021/2227

(2021. gada 14. decembris),

ar ko Regulu (ES) Nr. 1178/2011 groza attiecībā uz prasībām par ekspluatāciju visos laikapstākļos un par helikopteru instrumentālo lidojumu un tipa kvalifikācijas apmācību

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 23. panta 1. punktu un 27. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regulas (ES) Nr. 1178/2011 ([2]) I pielikums (*Part-FCL*) nosaka apmācības, eksaminēšanas un pārbaužu prasības pilota apliecību saņemšanai, tai skaitā prasības, saskaņā ar kurām iegūst tiesības veikt nolaišanos saskaņā ar instrumentālā lidojuma noteikumiem (*IFR*) līdz lēmuma pieņemšanas relatīvajam augstumam, kas ir mazāks kā 200 pēdas, un prasības par helikopteru instrumentālo lidojumu un tipa kvalifikācijas apmācību.

(2) Komisijas Regula (ES) Nr. 965/2012 ([3]) nosaka detalizētus noteikumus par gaisa kuģu ekspluatāciju, tai skaitā prasības ekspluatantiem nodrošināt saviem apkalpes locekļiem regulāru apmācību un pārbaudes. Minētā regula tiek grozīta, lai tajā iekļautu jaunākos Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) standartus par ekspluatāciju visos laikapstākļos. Regulas (ES) Nr. 965/2012 grozījumi ir paredzēti kā visaptverošs satvars par *IFR* nolaišanos sliktas redzamības apstākļos, ietverot arī ar pilotu apmācību saistītos aspektus. Tāpēc attiecīgās prasības par *IFR* nolaišanos sliktas redzamības apstākļos Regulā (ES) Nr. 1178/2011 būtu jāsvītro vai attiecīgā gadījumā jāaizstāj ar atsaucēm uz Regulu (ES) Nr. 965/2012.

(3) Tā kā helikopterus ar vienu dzinēju tagad sertificē arī ekspluatācijai saskaņā ar *IFR*, būtu jāpārskata prasības par helikopteru instrumentālo lidojumu kvalifikāciju, lai tās aktualizētu attiecībā uz jaunajiem helikopteru tipiem un nodrošinātu lielāku elastību to izmantošanā. Helikopteru instrumentālo lidojumu kvalifikācija un ar to saistītā apmācība būtu jāizstrādā tā, lai aptvertu instrumentālos lidojumus, ko veic gan ar helikopteriem ar vienu dzinēju, gan helikopteriem ar vairākiem dzinējiem, un nebūtu vajadzīga papildu apmācība, kurā helikoptera ar vienu dzinēju instrumentālo lidojumu kvalifikāciju pārveido par helikoptera ar vairākiem dzinējiem instrumentālo lidojumu kvalifikāciju.

(4) Pašlaik stingrākie *Part-FCL* noteikumi par pilotu apmācību lidošanai ar daudzpilotu helikopteriem attiecas arī uz daudzpilotu lidojumiem helikopteros, kas ir sertificēti vienpilota ekspluatācijai. Šāda papildu sloga rezultātā gandrīz visi lidojumi ar šādiem helikopteriem, kas sertificēti vienpilota ekspluatācijai, tiek veikti ar vienu pilotu, ja vien ekspluatācijas prasībās nav noteikts, ka jāveic daudzpilotu lidojums. Tādējādi netiek izmantots drošums, ko dotu lidojums ar otru pilotu. Lai no tā izvairītos un nodrošinātu lielāku elastību, būtu jāpārskata prasības un tiesības attiecībā uz helikopteru daudzpilotu lidojumiem. Lai helikopterus, kas sertificēti vienpilota ekspluatācijai, varētu droši ekspluatēt daudzpilotu lidojumos, būtu jāpieņem piemērotas prasības.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp.

([2]) Komisijas Regula (ES) Nr. 1178/2011 (2011. gada 3. novembris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 311, 25.11.2011., 1. lpp.).

([3]) Komisijas Regula (ES) Nr. 965/2012 (2012. gada 5. oktobris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 296, 25.10.2012., 1. lpp.).

(5) Tā kā līdz šim helikopteru lidojumiem saskaņā ar *IFR* tika izmantoti tikai helikopteri ar vairākiem dzinējiem, esošās helikopteru instrumentālo lidojumu kvalifikācijas atzīmes ir iegūtas ar helikopteriem ar vairākiem dzinējiem. Tāpēc un ņemot vērā to, ka nākotnē lidojumiem saskaņā ar *IFR* tiks izmantoti helikopteri ar vienu dzinēju, būtu jāpieņem pārejas noteikumi, kas nodrošinās, ka piloti, kuriem šobrīd ir helikopteru instrumentālo lidojumu kvalifikācija, saistītās tiesības var izmantot gan helikopteros ar vienu dzinēju, gan helikopteros ar vairākiem dzinējiem.

(6) Būtu jādod mācību organizācijām pietiekami daudz laika savu mācību programmu pielāgošanai.

(7) Regula (ES) Nr. 1178/2011 būtu jāgroza arī, lai izlabotu dažas novecojušas vai nepareizas atsauces, kā arī lai precizētu dažus noteikumus.

(8) Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu un 76. panta 1. punktu ir sagatavojusi īstenošanas noteikumu projektu un iesniegusi to Komisijai kopā ar Atzinumu Nr. 02/2021 ([4]).

(9) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi atbilstīgi Regulas (ES) 2018/1139 127. pantam izveidotā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 1178/2011 groza šādi:

1) regulas 4.c pantu groza šādi:

a) panta 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) saglabā tiesības uz *EIR* derīguma termiņa pagarināšanu vai atjaunošanu saskaņā ar I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.825. punkta g) apakšpunktu;";

b) panta 1. punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) ir tiesīgi saņemt I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.835. punkta c) apakšpunkta 2) punkta i) un iii) apakšpunktā norādīto mācību prasību izpildes pilnīgu ieskaitīšanu, ja tie piesakās pamata instrumentālo lidojumu kvalifikācijas (*BIR*) saņemšanai saskaņā ar I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.835. punktu; un";

c) panta 1. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) saglabā tiesības saņemt I pielikumā (*Part-FCL*) *EIR* turētājiem noteikto prasību izpildes pilnīgu ieskaitīšanu.";

2) iekļauj šādu 4.d pantu:

"*4.d pants*

Pārejas pasākumi attiecībā uz instrumentālo lidojumu kvalifikācijas tiesībām helikopteriem ar vienu dzinēju

Neskarot šīs regulas I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.630.H punktu, piemēro šādus noteikumus:

1) helikopteru instrumentālo lidojumu kvalifikācijas (IR(H)), kas saskaņā ar šīs regulas I pielikumu (*Part-FCL*) izdotas pirms 2022. gada 30. oktobra, uzskata par IR(H) gan attiecībā uz helikopteriem ar vienu dzinēju, gan helikopteriem ar vairākiem dzinējiem un tās atkārtoti izdod kā šādas IR(H), ja helikoptera pilota apliecību izdod atkārtoti administratīvu iemeslu dēļ;

2) pretendentam, kurš pirms 2022. gada 30. oktobra uzsācis mācības, lai saņemtu IR(H) attiecībā uz helikopteriem ar vienu dzinēju vai vairākiem dzinējiem, ļauj mācības pabeigt, un šādā gadījumā pretendentam izdod IR(H) attiecībā uz helikopteriem ar vienu dzinēju un helikopteriem ar vairākiem dzinējiem.";

([4]) https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions

3) iekļauj šādu 4.e pantu:

"*4.e pants*

Pārejas pasākumi attiecībā uz apmācību, eksaminēšanu un pārbaudēm saistībā ar vienpilota helikopteru ekspluatāciju daudzpilotu lidojumos

1. Dalībvalstis var nolemt piešķirt īpašas tiesības vadīt apmācību, prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes daudzpilotu lidojumos ar vienpilota helikopteriem pretendentiem, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

a) pretendentam ir attiecīgi instruktora vai eksaminētāja sertifikāts, kas izdots saskaņā ar šīs regulas I pielikumu (*Part-FCL*), tai skaitā attiecīgi tiesības sniegt instruktāžu par attiecīgā tipa helikopteru vai veikt eksamināciju tajā;

b) pretendents ir pabeidzis *Part-FCL* FCL.735.H punktā noteikto apmācību;

c) pretendentam ir tāda līmeņa pieredze helikopteru daudzpilotu lidojumos, kas ir pieņemama attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei.

2. Tiesības, kas piešķirtas atbilstīgi 1. punktam, ir derīgas līdz 2025. gada 30. oktobrim. Lai pagarinātu šo tiesību derīgumu termiņu, pretendentiem ir jāatbilst pieredzes prasībām, kas *Part-FCL* noteiktas attiecībā uz instruktoru un eksaminētāju tiesību iegūšanu saistībā ar vienpilota helikopteru ekspluatāciju daudzpilotu lidojumos.";

4) regulas 10.a pantam pievieno šādu 6. punktu:

"6. Pilotu mācību organizācijas, kas nodrošina apmācību IR(H) saņemšanai, savu mācību programmu pielāgo I pielikuma prasībām līdz 2023. gada 30. oktobrim.";

5) I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To sāk piemērot 2022. gada 30. oktobrī. Tomēr 1. panta 1. punktu sāk piemērot no spēkā stāšanās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 14. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikumu (*Part-FCL*) groza šādi:

1) pielikuma FCL.010. punktu groza šādi:

a) "Daudzpilotu lidojums" definīciju aizstāj ar šādu:

""Daudzpilotu lidojums" ir lidojums ar vismaz diviem pilotiem, izmantojot apkalpes sadarbību daudzpilotu vai vienpilota gaisa kuģī.";

b) "Daudzpilotu apkalpes gaisa kuģis" definīciju aizstāj ar šādu:

""Daudzpilotu gaisa kuģis":

— lidmašīnām – lidmašīnas, kas sertificētas lidojumiem ar vismaz divu pilotu apkalpi,

— helikopteriem, dirižabļiem un vertikālās pacelšanās un nosēšanās gaisa kuģiem – gaisa kuģis, kas ir sertificēts lidojumiem ar apkalpi, kurā ir vismaz divi piloti, vai kas ir jāekspluatē vismaz ar diviem pilotiem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 965/2012.";

c) "Vienpilota gaisa kuģis" definīciju aizstāj ar šādu:

""Vienpilota gaisa kuģis":

— lidmašīnām – gaisa kuģis, kas sertificēts lidojumiem ar vienu pilotu,

— helikopteriem, dirižabļiem un vertikālās pacelšanās un nosēšanās gaisa kuģiem – gaisa kuģis, kas ir sertificēts lidojumiem ar vienu pilotu un kas nav jāekspluatē vismaz ar diviem pilotiem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 965/2012.";

2) pielikuma FCL.060. punkta b) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) *PIC* vai otrā pilota statusā, ja viņš iepriekšējās 90 dienās ir veicis vismaz 3 pacelšanās, nolaišanās un nosēšanās kā pilots ar tāda paša tipa vai klases gaisa kuģi vai ar tāda paša tipa vai klases *FFS*. Visas 3 pacelšanās un nosēšanās pilots veic daudzpilotu vai vienpilota lidojumos atbilstoši pilotam piešķirtajām tiesībām; un";

3) pielikuma FCL.510.H punktu aizstāj ar šādu:

"**FCL.510.H *ATPL(H)* – priekšnosacījumi, pieredze un prasību izpildes ieskaitīšana**

ATPL(H) pretendenti:

a) ir ieguvuši vismaz *CPL(H)*;

b) ir apguvuši *MCC* atbilstoši FCL.735.H punktam;

c) ir veikuši vismaz 1 000 lidojuma stundas helikoptera pilota statusā, tai skaitā vismaz:

1) 350 daudzpilotu lidojuma stundas ar helikopteriem;

2) i) 250 stundas *PIC* statusā; vai

ii) 100 lidojuma stundas *PIC* statusā un 150 lidojuma stundas uzraudzīta *PIC* statusā; vai

iii) 250 lidojumu stundas ar daudzpilotu helikopteriem uzraudzīta *PIC* statusā. Šajā gadījumā *ATPL(H)* tiesības attiecas tikai uz daudzpilotu lidojumiem, līdz veiktas 100 lidojumu stundas *PIC* statusā;

3) 200 maršruta lidojumu stundas, no tām vismaz 100 lidojumu stundas *PIC* statusā vai uzraudzīta *PIC* statusā;

4) 30 instrumentu mācību stundas, no kurām ne vairāk kā 10 stundas ir zemes instrumentālā treniņa laiks; un

5) 100 nakts lidojumu stundas *PIC* vai otrā pilota statusā.

No 1 000 stundām ne vairāk kā 100 stundas var veikt ar *FSTD*, no kurām ne vairāk kā 25 stundas – ar *FNPT*;

d) attiecībā uz lidmašīnu lidojumu laiku ieskaita izpildi apjomā līdz 50 % no c) apakšpunktā noteiktajām lidojumu laika prasībām;

e) pieredzes prasības, kas noteiktas c) apakšpunktā, izpilda pirms *ATPL(H)* prasmju pārbaudes;

f) *ATPL(H)* pretendentiem pilnā apjomā ieskaita b) apakšpunktā noteikto prasību izpildi, kad tie atbilst FCL.720.H punkta a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta prasībām, un papildus ir pabeiguši apmācību *ATO*, lai izpildītu standartu, kas attiecībā uz mācību kursa pabeigšanu noteikts FCL.735.H punktā.";

4) pielikuma FCL.605. punktu aizstāj ar šādu:

"**FCL.605 *IR* – tiesības un nosacījumi**

a) Tiesības

IR turētāji ir tiesīgi veikt lidojumus ar gaisa kuģi atbilstīgi *IFR*, tai skaitā *PBN* lidojumus, ja minimālais lēmuma pieņemšanas relatīvais augstums:

1) nav mazāks kā 200 pēdas (60 m);

2) ir mazāks kā 200 pēdas (60 m) ar nosacījumu, ka turētāji ir saņēmuši attiecīgu apstiprinājumu atbilstoši Regulas (ES) Nr. 965/2012 V pielikumam (*Part-SPA*).

b) Nosacījumi

1) *IR* turētāji izmanto savas tiesības saskaņā ar šā pielikuma 8. papildinājuma nosacījumiem.

2) Lai izmantotu *PIC* tiesības helikopteru daudzpilotu lidojumos atbilstīgi *IFR*, *IR(H)* turētāji veic vismaz 70 instrumentu mācību stundas, no kurām ne vairāk kā 30 stundas ir zemes instrumentālā treniņa laiks.";

5) pielikuma FCL.620. punktu aizstāj ar šādu:

"**FCL.620 *IR* – prasmju pārbaude**

IR pretendenti nokārto prasmju pārbaudi saskaņā ar šā pielikuma 7. papildinājumu, lai apliecinātu spēju veikt nepieciešamās procedūras un manevrus apliecības piešķirtajām tiesībām atbilstīgā kompetences līmenī.";

6) pēc virsraksta "2. IEDAĻA – Īpašas prasības lidmašīnu kategorijai" iekļauj šādu FCL.620.A punktu:

"**FCL.620.A *IR(A)* – prasmju pārbaude**

a) Prasmju pārbaudi daudzdzinēju *IR(A)* saņemšanai kārto ar daudzdzinēju lidmašīnu. Prasmju pārbaudi viendzinēja *IR(A)* saņemšanai kārto ar viendzinēja lidmašīnu. Šajā apakšpunktā daudzdzinēju centrālās vilces lidmašīnu uzskata par viendzinēja lidmašīnu.

b) Pretendentiem, kas daudzdzinēju *IR(A)* prasmju pārbaudi ir nokārtojuši ar vienpilota daudzdzinēju lidmašīnu, kurai ir nepieciešama klases kvalifikācija, izsniedz arī viendzinēja *IR(A)* par tām viendzinēja lidmašīnu klases vai tipa kvalifikācijām, kuras tie ieguvuši.";

7) pielikuma FCL.630.H punktu aizstāj ar šādu:

"**FCL.630.H *IR(H)* – *IR(H)* tiesību attiecināšana uz cita tipa helikopteriem**

Ja atbilstīgi Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumam (21. daļai) noteiktie dati par piemērotību ekspluatācijai nenosaka citādi, *IR(H)* turētāji, kuri vēlas savas *IR(H)* tiesības attiecināt uz cita tipa helikopteriem, papildus attiecīgā tipa kvalifikācijas mācību kursam *ATO* pabeidz divu stundu mācību lidojumu ar attiecīgā tipa helikopteru, vadoties tikai pēc instrumentiem, saskaņā ar *IFR*, ko var veikt ar *FFS* vai *FTD*, kas atbilstīgi reprezentē attiecīgo tipu *IFR* lidojumam.";

8) pēc virsraksta "4. IEDAĻA – Īpašas prasības dirižabļu kategorijai" iekļauj šādu FCL.620.As punktu:

"**FCL.620.As *IR(As)* – prasmju pārbaude**

Prasmju pārbaudi daudzdzinēju *IR(As)* saņemšanai kārto ar daudzdzinēju dirižabli. Prasmju pārbaudi viendzinēja *IR(As)* saņemšanai kārto ar viendzinēja dirižabli.";

9) pielikuma FCL.725. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Vienpilota un daudzpilotu lidojums

1) Ja pilotam jau ir tipa kvalifikācija noteiktam gaisa kuģu tipam ar tiesībām veikt vienpilota vai daudzpilotu lidojumus, piesakoties uz tiesībām veikt cita veida lidojumus ar tāda paša tipa gaisa kuģiem, tiek uzskatīts, ka šis pilots ir izpildījis teorētisko zināšanu prasības.

2) Šāds pilots saistībā ar cita veida lidojumiem veic papildu mācību lidojumus ar attiecīgā tipa gaisa kuģi atbilstīgi šā pielikuma 9. papildinājumam, ja vien atbilstīgi Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumam (21. daļai) noteiktie dati par piemērotību ekspluatācijai nenosaka citādi. Šo apmācību veic kāda no turpmāk minētajām organizācijām:

i) *ATO*;

ii) organizācija, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikums (*Part-ORO*) un kura ir tiesīga nodrošināt šādu apmācību vai nu uz apstiprinājuma, vai – vienpilota helikopteru gadījumā – uz deklarācijas pamata.

3) Apliecībā norāda lidojuma veidu, izņemot vienpilota helikopteru gadījumā.

4) Vienpilota helikopteru gadījumā piemēro šādus nosacījumus:

i) Ja prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude attiecībā uz nekompleksa vienpilota helikoptera tipa kvalifikāciju ir veikta tikai daudzpilotu lidojumos, tipa kvalifikāciju apliecībā ierobežo, atļaujot veikt tikai daudzpilotu lidojumus. Šo ierobežojumu atceļ, kad pretendents ir pabeidzis kvalifikācijas pārbaudi, kurā iekļauti šā pielikuma 9. papildinājumā noteiktie vienpilota lidojumu elementi.

ii) Visos citos gadījumos lidojuma veidu apliecībā nenorāda. Pilotam ir tiesības izmantot tipa kvalifikācijas tiesības:

A) vienpilota lidojumos, ja prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude:

1) tika veikta vienpilota lidojumā; vai

2) tika veikta daudzpilotu lidojumā un tajā bija šā pielikuma 9. papildinājumā noteiktie vienpilota lidojumu papildu elementi;

B) daudzpilotu lidojumos, ievērojot šādus nosacījumus:

1) pilots atbilst FCL.720.H punkta a) apakšpunkta 2) punkta prasībām;

2) tiesības tiek izmantotas tikai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikumu (*Part-ORO*);

3) prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude tika veikta daudzpilotu lidojumā.";

10) pielikuma FCL.720.H. punktu groza šādi:

a) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Ja atbilstīgi Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumam (21. daļai) noteiktie dati par piemērotību ekspluatācijai nenosaka citādi, pirmās helikoptera tipa kvalifikācijas pretendents atbilst šādām pieredzes prasībām un priekšnosacījumiem attiecīgās kvalifikācijas saņemšanai:";

b) punkta a) apakšpunktu groza šādi:

1) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"a) Daudzpilotu helikopteri. Daudzpilotu helikoptera tipa kvalifikācijas pretendents pirms tipa kvalifikācijas mācību kursa uzsākšanas:";

2) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) ir veicis vismaz 500 lidojumu stundas kā pilots daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi;";

3) apakšpunkta 2) punkta iii) apakšpunktu svītro;

c) punkta b) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"*ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR* vai *CPL(H)* integrētā kursa beidzējam, kurš neatbilst a) apakšpunkta 1) punkta prasībām, ir tiesības apgūt daudzpilotu helikoptera tipa kvalifikācijas mācību kursu un tipa kvalifikācijas tiesības attiecas tikai uz otrā pilota funkciju izpildi. Šo ierobežojumu atceļ, tiklīdz pilots ir:";

d) punkta c) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Daudzdzinēju helikopteri. Daudzdzinēju helikoptera pirmās tipa kvalifikācijas pretendents:";

11) FCL.905.TRI punkta a) apakšpunkta 5) punktu groza šādi:

a) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) *MCC* mācību kursa apgūšanai ar nosacījumu, ka *TRI* ir veicis vismaz 350 lidojumu stundas kā pilots daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi;";

b) punkta iii) apakšpunktu svītro;

12) pielikuma FCL.910.TRI punkta c) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) Lai *TRI(H)* tiesības attiecinātu uz daudzpilotu lidojumiem tāda paša tipa vienpilota helikopteros, turētājam ir vajadzīgas vismaz 350 lidojumu stundas kā pilotam daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi vai vismaz 100 lidojumu stundas kā pilotam daudzpilotu lidojumos ar attiecīgā tipa gaisa kuģi pēdējo divu gadu laikā.";

b) apakšpunktam pievieno šādu jaunu 3) punktu:

"3) Pirms vienpilota helikopteru *TRI(H)* tiesību attiecināšanas uz daudzpilotu helikopteriem to turētājs atbilst FCL.915.TRI punkta d) apakšpunkta 3) punkta prasībām.";

13) pielikuma FCL.915.TRI punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) piesakoties uz *TRI(H)* sertifikātu:

1) vienpilota viendzinēja helikopteru *TRI(H)* sertifikāta gadījumā vai nu:

i) ir veicis 250 lidojumu stundas helikoptera pilota statusā; vai

ii) tam ir *FI(H)* sertifikāts;

2) vienpilota daudzdzinēju helikopteru *TRI(H)* sertifikāta gadījumā vai nu:

i) ir veicis 500 lidojuma stundas helikoptera pilota statusā, tai skaitā 100 stundas kā *PIC* vienpilota daudzdzinēju helikopteros; vai

ii) tam ir *FI(H)* sertifikāts un vismaz 100 lidojumu stundas kā pilotam daudzdzinēju helikopteros;

3) daudzpilotu helikopteru *TRI(H)* sertifikāta gadījumā ir veicis 1 000 lidojuma stundas helikoptera pilota statusā, un tam ir vai nu 350 lidojumu stundas daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi, vai 100 lidojumu stundas kā pilotam daudzpilotu lidojumos ar tāda tipa helikopteru, kas atbilst *TRI(H)* sertifikātam, uz kuru pretendents ir pieteicies;";

14) pielikuma FCL.915.IRI punkta b) apakšpunkta 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) piesakoties uz tiesībām veikt apmācību daudzdzinēju helikopteros, atbilst FCL.910.TRI punkta c) apakšpunkta 1) punkta un FCL.915.TRI punkta d) apakšpunkta 2) punkta prasībām;";

15) pielikuma FCL.905.SFI punkta d) apakšpunkta 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) *MCC* mācību kursa apgūšanai ar nosacījumu, ka *SFI* ir veicis vismaz 350 lidojumu stundas kā pilots daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi.";

16) pielikuma FCL.915.SFI punkta e) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) attiecībā uz daudzpilotu helikopteriem – ir ieguvis vismaz 1 000 lidojumu stundu pieredzi helikoptera pilota statusā, tai skaitā vismaz 350 stundas daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi;";

b) apakšpunkta 4) punktu aizstāj ar šādu:

"4) attiecībā uz vienpilota viendzinēja helikopteriem – ir veicis 250 lidojumu stundas helikoptera pilota statusā;";

c) apakšpunktam pievieno šādu jaunu 5) punktu:

"5) attiecībā uz vienpilota helikopteriem daudzpilotu lidojumos – ir veicis vismaz 350 lidojumu stundas kā pilots daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi.";

17) pielikuma FCL.915.MCCI punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) ir:

1) attiecībā uz lidmašīnām, dirižabļiem un vertikālās pacelšanās un nosēšanās gaisa kuģiem – ieguvis vismaz 1 500 lidojumu stundu pieredzi kā pilots daudzpilotu lidojumos, no kurām vismaz 350 stundas ir veiktas ar atbilstošās kategorijas gaisa kuģiem;

2) attiecībā uz helikopteriem – ieguvis vismaz 1 000 lidojumu stundu pieredzi kā pilots daudzpilotu lidojumos, no kurām vismaz 350 stundas ir veiktas ar helikopteriem.";

18) pielikuma FCL.1005.TRE punkta b) apakšpunkta 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) kvalifikācijas pārbaudes *IR* derīguma termiņa pagarināšanai vai atjaunošanai, ja *TRE(H)* ir derīga *IR(H)*;";

19) pielikuma FCL.1010.TRE punkta b) apakšpunkta 6) punktu aizstāj ar šādu:

"6) pirms vienpilota lidojumu *TRE(H)* tiesību attiecināšanas uz daudzpilotu lidojumiem ar tāda paša tipa helikopteriem to turētājs vai nu:

i) ir veicis vismaz 100 lidojumu stundas daudzpilotu lidojumos ar šā tipa helikopteriem; vai

ii) ir veicis vismaz 350 lidojumu stundas daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģiem;";

20) pielikuma FCL.1010.SFE punkta b) apakšpunktu groza šādi:

a) apakšpunkta 3) un 4) punktu aizstāj ar šādiem:

"3) attiecībā uz daudzpilotu helikopteriem – ir veikuši vismaz 1 000 lidojumu stundas daudzpilotu helikoptera pilota statusā;

4) attiecībā uz vienpilota helikopteriem daudzpilotu lidojumos – ir veikuši vismaz 350 lidojumu stundas daudzpilotu lidojumos ar jebkādas kategorijas gaisa kuģi;";

b) apakšpunktam pievieno šādu jaunu 5) punktu:

"5) piesakoties uz *SFE* sertifikāta sākotnējo izdošanu, ar attiecīgā tipa helikopteriem ir veikuši vismaz 50 trenažieru mācību lidojumu stundas *TRI(H)* vai *SFI(H)* statusā.";

21) pielikuma 3. papildinājuma I iedaļas 9. punktu aizstāj ar šādu:

"9. Pēc mācību lidojumu apguves pretendents kārto *CPL(H)* prasmju pārbaudi ar viendzinēja vai daudzdzinēju helikopteru un *IR* prasmju pārbaudi ar helikopteru, kam ir *IFR* sertifikāts.";

22) pielikuma 6. papildinājuma B iedaļu groza šādi:

a) iedaļas 7. punktu aizstāj ar šādu:

"7. *IR(H)* mācību kursā ir vismaz 55 instrumentu mācību stundas, no kurām:

a) ne vairāk kā 20 stundas var būt zemes instrumentālā treniņa laiks ar *FNPT I(H)* vai *(A)*. Šīs 20 mācību stundas ar *FNPT I (H)* vai *(A)* var aizstāt ar 20 mācību stundām *IR(H)* iegūšanai, izmantojot šim mācību kursam apstiprinātu lidmašīnu; vai

b) ne vairāk kā 40 stundas var būt zemes instrumentālā treniņa laiks ar helikopteru *FTD 2/3, FNPT II/III* vai *FFS*.

Instrumentālie mācību lidojumi ietver vismaz 10 stundu mācības ar helikopteru, kam ir *IFR* sertifikāts.";

b) iedaļas 8. punktu svītro;

c) iedaļas 9.1. punktu pārnumurē kā "8.1.";

d) iedaļas 9.2. punktu pārnumurē kā "8.2.";

e) iedaļas 9.3. punktu pārnumurē kā "8.3.";

f) iedaļas 10. punktu pārnumurē kā "9." un tā b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) procedūras un manevri attiecībā uz *IFR* lidojumiem normālos, nestandarta un ārkārtas apstākļos, tai skaitā vismaz:

— pāreja no vizuāla uz instrumentālu lidojumu pacelšanās laikā,

— standarta instrumentāla izlidošana un ielidošana,

— maršruta *IFR* procedūras,

— procedūra, gaidot nosēšanās atļauju,

— instrumentāla nolaišanās, ievērojot noteiktos minimumus,

— procedūra iziešanai uz otro riņķi,

— nosēšanās pēc instrumentālas nolaišanās, tostarp riņķošanas;";

23) pielikuma 8. papildinājuma B iedaļu aizstāj ar šādu:

"B. **Helikopteri**

Prasību izpildi ieskaita tikai tad, ja turētāji pagarina vai atjauno *IR* tiesību derīguma termiņu attiecīgi vienpilota helikopteriem.

Ja tiek kārtota prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude, tai skaitā *IR*, un turētājam ir derīga:	Prasību izpildes ieskaitīšana ir spēkā kvalifikācijas pārbaudes *IR* daļā attiecībā uz:
Daudzpilotu helikoptera (*MPH*) tipa kvalifikācija	Tāda paša tipa vienpilota helikopteru (*SPH*), tai skaitā vienpilota lidojumu tiesībām (*)
Vienpilota helikoptera (*SPH*) tipa kvalifikācija daudzpilotu lidojumos	Tiesībām veikt vienpilota lidojumus ar tāda paša tipa helikopteriem (*)

(*) (*) Ar nosacījumu, ka iepriekšējos 12 mēnešos pretendents ir veicis vismaz trīs *IFR* izlidošanas un nolaišanās, izmantojot *PBN* tiesības, tai skaitā vienu *RNP APCH* nolaišanos (var būt arī precīzā (*Point in Space*) (*PinS*) nolaišanās) ar *SP* tipa helikopteru *SP* lidojumos.";

24) pielikuma 9. papildinājumu groza šādi:

a) papildinājuma A iedaļu groza šādi:

1) virsrakstu pirms 13. punkta un 13. punktu aizstāj ar šādu:

"ĪPAŠAS PRASĪBAS PRASMJU PĀRBAUDEI/KVALIFIKĀCIJAS PĀRBAUDEI, LAI IEGŪTU DAUDZPILOTU GAISA KUĢA TIPA KVALIFIKĀCIJAS, VIENPILOTA GAISA KUĢA TIPA KVALIFIKĀCIJAS, VEICOT DAUDZPILOTU LIDOJUMUS, *MPL* UN *ATPL*

13. Prasmju pārbaudi ar daudzpilotu gaisa kuģi vai ar vienpilota gaisa kuģi, veicot daudzpilotu lidojumus, kārto daudzpilotu apkalpes apstākļos. Otrā pilota funkcijas var veikt cits pretendents vai cits pilots ar tipa kvalifikāciju. Ja tiek izmantots gaisa kuģis, otrais pilots ir eksaminētājs vai instruktors.";

2) iedaļas 15. punkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"15. Attiecībā uz pretendentiem, kas piesakās uz *ATPL*, daudzpilotu gaisa kuģa tipa kvalifikāciju vai tipa kvalifikāciju daudzpilotu lidojumiem ar vienpilota gaisa kuģi, ietverot arī *PIC* pienākumus, neatkarīgi no tā, vai pretendents rīkojas kā *PF* vai *PM*, eksaminētājs īpaši pārbauda šādas prasmes:";

b) papildinājuma B iedaļu groza šādi:

1) iedaļas 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Attiecībā uz daudzpilotu un vienpilota augstas veiktspējas kompleksām lidmašīnām pretendenti nokārto visas prasmju pārbaudes vai kvalifikācijas pārbaudes iedaļas. Ja pretendenti nenokārto vairāk kā piecus punktus, tad vēlreiz jākārto visa pārbaude. Ja pretendenti nenokārto piecus vai mazāk punktus, vēlreiz kārto tikai nenokārtotos punktus. Ja atkārtotajā pārbaudē netiek nokārtots kāds no punktiem, tostarp iepriekšējā reizē nokārtotie punkti, pretendentiem vēlreiz jākārto visa pārbaude.";

2) iedaļas 6. punktā tabulā pēc j) apakšpunkta svītro vārdus "*Vispārīgas piezīmes*. Īpašas prasības tipa kvalifikācijas tiesību attiecināšanai uz instrumentālām nolaišanām līdz lēmumu pieņemšanas relatīvajam augstumam, kas ir zemāks nekā 200 pēdas (60 m), t. i., CAT II/III darbības.", kas ir pirms virsraksta "6. iedaļa", pēc tiem esošo 6. iedaļu un vārdus "*PIEZĪME.* CAT II/III darbības veic saskaņā ar piemērojamajām gaisa kuģu ekspluatācijas prasībām.", kas ir pēc 6. iedaļas;

c) papildinājuma C iedaļā pēc 12. punkta pievieno šādu virsrakstu un 13. punktu:

"VIENPILOTA HELIKOPTERI

13. Pretendentam izdod vienpilota helikoptera tipa kvalifikāciju, pagarina tās derīguma termiņu vai atjaunina to:

a) attiecībā uz vienpilota lidojuma tiesībām – ja pretendents nokārto vienpilota lidojuma prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi;

b) attiecībā uz daudzpilotu lidojuma tiesībām – ja pretendents nokārto daudzpilotu lidojuma prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi;

c) attiecībā uz vienpilota un daudzpilotu lidojuma tiesībām – ja pretendents nokārto daudzpilotu lidojuma prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi un papildus veic šādus vienpilota lidojuma manevrus un procedūras:

1) attiecībā uz viendzinēja helikopteriem: 2.1. punktu (pacelšanās) un 2.6. un 2.6.1. punktu (augstuma samazināšana ar autorotāciju un nosēšanās ar autorotāciju);

2) attiecībā uz daudzdzinēju helikopteriem: 2.1. punktu (pacelšanās) un 2.4. un 2.4.1. punktu (dzinēja atteice neilgi pirms un neilgi pēc *TDP* sasniegšanas);

3) attiecībā uz *IR* tiesībām papildus attiecīgi 1) vai 2) punktam veic vienu 5. iedaļas nolaišanos, izņemot, ja ir izpildīti šā pielikuma 8. papildinājumā noteiktie kritēriji;

d) lai nekompleksa vienpilota helikoptera tipa kvalifikācijā atceltu ierobežojumu veikt daudzpilotu lidojumus, nokārto kvalifikācijas pārbaudi, kurā ir ietverti attiecīgi c) apakšpunkta 1) punktā vai c) apakšpunkta 2) punktā minētie manevri un procedūras.";

d) papildinājuma D iedaļu groza šādi:

1) iedaļas 6. punkta a), b) un c) apakšpunktu svītro;

2) pēc 6. punkta iekļauj šādu 6.a punktu:

"6.a Ar zvaigznīti (*) atzīmētos punktus veic, ņemot vērā tikai instrumentu rādījumus. Ja prasmju pārbaudē vai kvalifikācijas pārbaudē šis nosacījums netiek izpildīts, tipa kvalifikācijas tiesības attiecas tikai uz *VFR*.";

3) tabulā pēc 8. punkta svītro 6. iedaļu un 7. iedaļu aizstāj ar šādu:

"6. IEDAĻA – papildaprīkojums								
6.	Papildaprīkojuma izmantošana		P	→	→";			

e) papildinājuma E iedaļu groza šādi:

1) iedaļas 6. punkta a), b) un c) apakšpunktu svītro;

2) pēc 6. punkta iekļauj šādu 6.a punktu:

"6.a Ar zvaigznīti (*) atzīmētos punktus veic, ņemot vērā tikai instrumentu rādījumus. Ja prasmju pārbaudē vai kvalifikācijas pārbaudē šis nosacījums netiek izpildīts, tipa kvalifikācijas tiesības attiecas tikai uz *VFR*.";

3) tabulā pēc 8. punkta svītro 6. iedaļu un 7. iedaļu aizstāj ar šādu:

"6. IEDAĻA – papildaprīkojums								
6.	Papildaprīkojuma izmantošana		P	→".				